

Bir aşk hikayesi

Klasik edebiyatımızda **meşhur iki aşk hikayesi** vardır: Birisi Fuzûlî'nin "Leyla vü Mecnun"u, diğeri de Şeyh Galib'in "Hüsn ü Aşk"ı.

Arap, İran ve Türk edebiyatlarının ortak konuları arasında ilk planda yer alan "**Leylâ ve Mecnûn**" kıssası, en tesirli ve samimi şekilde Fuzûlî'nin eserinde ifadesini bulmuştur.

Kays ile Leylâ kabilelerinin hayvanlarını otlatırken birbirlerini severler. Büyüyüp aşklarının meydana çıkması üzerine Leylâ çadırda alıkonur ve Kays'a gösterilmez. Bunun üzerine Kays'ta aşkın ilk ıstırapı başlar; babasına Leylâ'yı istemesini söyler. Ancak aşkları sebebiyle kızın adı dillere düşüp namusu lekelendiği için bu teklif reddedilir ve Leylâ bir başkasıyla evlendirilir.

Kays ıstırapın tesiriyle aklını büsbütün kaybeder. Leylâ'ya duyduğu aşk yüzünden aklını kaybetmesi sebebiyle kendisine takılan "Mecnûn" lakabı sonraları isminin yerini almıştır. Babası şifa ümidiyle Mecnûn'u Mekke ve Medine'ye götürürse de **Mecnûn Allah'a aşkını arttırması için dua eder ve çöllere kaçarak vahşi hayvanlarla birlikte yaşamaya başlar.**

Öte yandan **Leylâ, Mecnûn'un aşkıyla ıstırap içinde ölür.** Mecnûn da onun için ağıtlar söyleyip aşkının acılarını terennüm ederek çöllerde dolaşmaya devam eder. Nihayet bir gün ölüsü bulunur.

Fuzûlî'de aşk dünyevî, sonra platonik, nihayet sûfiyâne bir görünüştedir; beşerî, hatta cismanî aşkın idealize edilmesidir. Mecazi aşkın bu şekilde çok yüce bir duygu haline gelişi tasavvuf geleneğine göre **ilâhî aşka ulaşılması** demektir.

Şiirlerinden, onun platonik veya tasavvufi bir aşka yücelmesi için gerçek mistiklerde görülen bir ruh tecrübesi yaşamış olduğu intibahı edinilmektedir. Böylece asıl hayat dış dünya ile idrak edilen hayat değil **iç dünyasında yaşadıkları** olur. Bu duygu giderek onu ebedî bir yalnızlığa iter ki divan şiirinde **ferdiyeti ve mutlak yalnızlığı ifade etmekte Fuzûlî'nin yegâne şair olduğu** söylenebilir.

Fuzûlî'deki aşk şiirlerinin yüzyıllarca sevilerek okunmasının sebebinin bu yaşanmışlığın, yalnızlığın ve **ebedî hasretin** inandırıcılığında aramak gerekir. Mizacının şiirine aksetmesi sanatının gücünü teşkil eder. Böylece aşk onun şiirlerindeki lirizmin de kaynağı olur. (*TDV, İslam Ansiklopedisi*)

- **Mende Mecnun'dan füzun aşıklık istidadı var**
Aşık-ı sadık menem Mecnun'un ancak adı var.
- **Aşk derdiyle hoşem el çek ilacımdan tabib**
Kılma derman kim helakim zehri dermanındadır.
- **Ya Rab belâ-yı aşk ile kıl âşina beni**
Bir dem belâ-yı aşktan etme cüda beni.
- **Ne yanar kimse bana âteşî dilden özge**
Ne açar kimse kapım bâd-ı sabâdan gayrı."
- **Aşk imiş her ne var âlemde**
İlm bir kıyl ü kâl imiş ancak. (kıyl ü kaal: kuru lâf, dedikodu)

"Leylâ vü Mecnûn" hikâyesinde olduğu gibi, **beşerî bir aşkın giderek bedenî hazlardan sıyrılması ile vuslata değil hasrete dayanan platonik veya tasavvufi bir aşka yücelmesi** Fuzûlî'de en derin ve samimi bir seviyeye ulaşır.

Şeyh Galib **Hüsn ü Aşk**'ı yirmi altı yaşında yazmıştır.

Zengin bir duyuş ve düşünüşle söylenmiş tasavvufi bir mesnevi olan Hüsn ü Aşk'ın kahramanları, ne Leylâ ile Şirin gibi aşk tarihinin birer maddî-gerçek güzelleri ne de Mecnun ile Ferhad gibi bu güzellere vurulmuş, tarihî-menkıbevî aşk kahramanlarıdır. Eserin kahramanları doğrudan doğruya **Hüsn yani güzellikle** bu güzelliğe ezeli yönelişin ifadesi olan Aşk'ın kendisidir.

Konusu: "Beni Mahabbet" adlı bir kabilede, aynı gün doğan "**Hüsn**" adlı kız ile "**Aşk**" adlı **erkeğin** yaşam öyküsü anlatılır.

Hüsn ve Aşk, büyüyünce "Mektep-i Edep'e giderler. "Molla-yı Cünun"dan ders almaya başlarlar.

Daha küçük yaştan Hüsn'ü seven Aşk, zamanı gelince onunla evlenmek ister. Kabilenin büyükleri de de ona sevgisini ispat etmeden, çeşitli acılara katlanmadan, bazı engelleri aşmadan Hüsn'e kavuşamayacağını söylerler.

Aşk, her şeyi göze alır, yıllarca çabalar, **"ateş denizinde mumdan gemi" yüzdürür**, sonunda "Kalp Şehri" ne vararak Hüsn'e kavuşur.

- **Mona Roza ile Sezai Karakoç aynı karede** (*Ahmet Hakan, 10.01.2007 Hürriyet*)

Mona Roza, Cumhuriyet dönemi aşk şiirlerinin en güzeli kabul edilir. Bu gizemli ve "dokunaklı" şiirde gururlu mu gururlu (1933 Diyarbakır Ergani doğumlu) bir Doğu çocuğunun, içine düştüğü ve kimselere itiraf edemediği bir imkansız aşkın intihara meyilli dizeleri vardır:

"Kırgın kırgın bakma yüzüme Roza / Henüz dinlemedin benden türküler

Benim aşkım sığmaz öyle her saza / En güzel şarkıyı bir kurşun söyler"

Karakoç, Mülkiye'de öğrenciyken (19 yaşında) yazmıştır bu şiiri.

Ancak 2002 yılına kadar hiç yayınlamamıştır.

Buna karşın tam 50 yıl kuşaktan kuşağa aktarılmıştır bu etkileyici şiir.

60'larda daktiloyla, 70'lerde teksirle, 80'lerde fotokopiyle çoğaltılmıştır.

Bu efsane şiir, bir aşk acısının yürek burkan sesidir.

Bu 14 kıtalık şiirin, kıta başlarındaki harflerin yan yana getirilmesinden **"MUAZZEZ AKKAYA'M"** çıkar. Ve edebiyat çevrelerinde "Kim bu Muazzez Akkaya?" sorusu sorulur.

Ketumluğu, vakarı, onuruna düşkünlüğü, içe kapanıklığı, aşırı kırılğanlığı ve küskün bir çiçek oluşuyla tanınan Sezai Karakoç'un, tam 50 yıl Muazzez Akkaya hakkında tek bir kelime etmesi tabii ki beklenemezdi.

Herhangi bir babayığidin de Muazzez Akkaya konusunu Sezai Karakoç'a sormaya cüret etmesi de düşünülemezdi. Bundan dolayı (**Göçmen olarak gelip Geyve'ye yerleşmiş bir ailenin kızı olan**) Muazzez Akkaya, Türk edebiyatının bir büyük gizi olarak kaldı.

Kandilli Kız Lisesi'ni "Pekiyi" derecesiyle bitirdi.

1950'de Mülkiye'ye girdi. Okulun en popüler kızlarındandı.

Baş döndürücü güzellikle ve Grace Kelly tipinde bir kız.

Aynı okulda öğrenim gören **sınıf arkadaşı şair Sezai Karakoç'u**

"fırtınalı bir aşk"ın içine sürükledi.

Böylece "Uğruna Türk edebiyatının en gizemli ve en dokunaklı aşk şiirinin yazıldığı kadın" olarak kayıtlara geçti.

Esin kaynağı olduğu Mona Roza şiirinden hiç haberdar olmadı.

Ancak okul günlerinde paltosunun cebinde şairi meçhul şiirler buldu ve bu şiirlerin şairinin, sınıf arkadaşı Sezai Karakoç olduğunu bilmedi. Okulu bitirdikten birkaç yıl sonra Maliye Bakanlığı'nda üst düzey görevler yapan Orhan Giray ile evlendi.

Ahmet Hakan, Hürriyet Gazetesi'nde Sezai Karakoç'un "Mona Roza" şiiri ve Muazzez Akkaya hakkındaki yazısının yayınlanmasının ardından New York'tan bir e-posta alıyor:

"Selam Ahmet Bey... Ben New York'ta doktorluk yapıyorum. Muazzez Akkaya'nın kızıyım. Yazınız ailecek çok hoşumuza gitti. Annemin adını yazınızda geçirdiğiniz için çok teşekkürler. Ayşe."

Okuyunca "Vay be" diye haykırdım. Muazzez Akkaya'nın izini bulmuştum.

Hemen bir yanıt yazdım: "Lütfen anneniz hakkında biraz daha bilgi verebilir misiniz?"

Yanıt şöyleydi:

"Annem Mülkiye'de okumuş. Öğrenciliğinde çok güzel bir kadıymış. Grace Kelly tipinde. Pingpong şampiyonu olmuş okulda. Bugün anneme Sezai Karakoç'un aşkını ve şiirini sordum. Annemin bu aşktan ve şiirden haberi olmamış. Ama şunu anımsıyor: Paltosunun cebinde şairi meçhul aşk şiirleri bulurmuş!

Babamla evlenirken babama bu şiirlerden söz etmiş, babam da şiir yazmaya kalkışmış annem için ama tabii ki çocukça şiirler olmuş bunlar. Annem Hazine avukatlığından emekli oldu. Maliye Bakanlığı'nda çalışırken babamla tanışıp aşk evliliği yapmışlar. 48 sene harika bir evlilikleri oldu. Maalesef geçen hafta babamı kaybettik."

Hadi girin internete ve bu çok eski devirlere aitmiş gibi gözükten dokunaklı aşka nüfuz etmek için "Mona Roza" şiirini bulup okuyun. 50 yıllık büyük gizlin aydınlanmasının hatırına...

Bir parça kederlenip aşka olan imanınızı tazeleyin. Okuyun ve içinizi ısıtın:

**"Yağmurlardan sonra büyümüş başak / Meyveler sabırla olgunlaşmış
Bir gün gözlerimin ta içine bak / Anlarsın ölümler için yaşarmış"**

• **Mona Roza**

(Mona Roza "tek gül" veya "gül hanım" anlamına gelir. Roza, Kürtçe "gündoğumu" anlamına kız ismidir. Mon Rose, Fransızca "gülüm" demektir.)

<p>Mona Roza, siyah güller, ak güller Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak Kanadı kırık kuş merhamet ister Ah, senin yüzünden kana batacak Mona Roza siyah güller, ak güller ></p>	<p>Ulur aya karşı kirli çakallar Ürkek ürkek bakar tavşanlar dağa Mona Roza, bugün bende bir hal var Yağmur iğri iğri düşer toprağa Ulur aya karşı kirli çakallar</p>
<p>Açma pencereni perdeleri çek Mona Roza seni görmemeliyim Bir bakışın ölmem için yetecek Anla Mona Roza, ben bir deliyim Açma pencereni perdeleri çek...</p>	<p>Zeytin ağaçları söğüt gölgesi Bende çıkar güneş aydınlığa Bir nişan yüzüğü, bir kapı sesi Seni hatırlatıyor her zaman bana Zeytin ağaçları, söğüt gölgesi</p>
<p>Zambaklar en ıssız yerlerde açar Ve vardır her vahşi çiçekte gurur Bir mumun ardında bekleyen rüzgar Işıksız ruhumu sallar da durur Zambaklar en ıssız yerlerde açar</p>	<p>Ellerin, ellerin ve parmakların Bir nar çiçeğini eziyor gibi Ellerinden belli oluyor bir kadın Denizin dibinde geziyor gibi Ellerin, ellerin ve parmakların</p>
<p>Zaman ne de çabuk geçiyor Mona Saat onikidir söndü lambalar Uyu da turnalar girsin rüyana Bakma tuhaf tuhaf göğe bu kadar Zaman ne de çabuk geçiyor Mona</p>	<p>Akşamları gelir incir kuşları Konar bahçenin incirlerine Kiminin rengi ak, kimisi sarı Ahh! beni vursalar bir kuş yerine Akşamları gelir incir kuşları</p>
<p>Ki ben Mona Roza bulurum seni İncir kuşlarının bakışlarında Hayatla doldurur bu boş yelkeni O masum bakışlar su kenarında Ki ben Mona Roza bulurum seni</p>	<p>Kırgın kırgın bakma yüzüme Roza Henüz dinlemedin benden türküler Benim aşkım uymaz öyle her saza En güzel şarkıyı bir kurşun söyler Kırgın kırgın bakma yüzüme Roza</p>
<p>Artık inan bana muhacir kızı Dinle ve kabul et itirafımı Bir soğuk, bir garip, bir mavi sızı Alev alev sardı her tarafımı Artık inan bana muhacir kızı</p>	<p>Yağmurlardan sonra büyümüş başak Meyvalar sabırla olgunlaşmış Bir gün gözlerimin ta içine bak Anlarsın ölümler için yaşarmış Yağmurlardan sonra büyümüş başak</p>
<p>Altın bilezikler o kokulu ten Cevap versin bu kanlı kuş tüyüne Bir tüy ki can verir bir gülümse Bir tüy ki kapalı gece ve güne Altın bilezikler o kokulu ten</p>	<p>Mona Roza siyah güller, ak güller Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak Kanadı kırık kuş merhamet ister Aaahhh! senin yüzünden kana batacak! Mona Roza siyah güller, ak güller</p>

• **Sezai Karakoç 'fizikötesi yaşantılı bir kazazede' (Alaattin Karaca)**

Şair deyince aklıma daima bir ‘kaza oku’na nişangâh olan insan gelir. Necip Fazıl “Çile”sinde; **“Ok çekti yukardan, üstüme avcı”** der ya, işte bu ok!. İnsanın “can elması”nı kül eden, Mecnun’un aklını başından alan ‘kaza ok’u! ... Bu ‘ok’a hedef olan bir ‘kazazede’dir şair.

Sezai Karakoç da onlardan biridir elbette. Ne diyordu “Yağmur Duası”nda:

**“Nedense aldanmış ilk gece annem,
Afsunlu bir gömlek giydirmiş bana”**

Ah o ‘büyülü gömlek’, ah o ‘ok’!.. Giydi mi o ‘afsunlu gömlek’i bir kere, değdi mi ok yüreğine, gökler gem vuramaz artık şaire, dinmez “içinde kopan fırtına”... “Rüzgâr” şiirinde **“Bu rüzgâr yüzünden bana olanlar”** der ya, onun gibi. Uçurtması yırtılmıştır şairin. Yukarıdan ne gelmişse, bulutlar ona ne yapmışsa, artık olan olmuştur neticede.

**“Bana ne geldiyse geldi yukardan
Bana ne yaptıysa yaptı bulutlar”**

Bütün şairler gibi Karakoç da bu ‘ok’la başlar şiire... Lâkin şaşkındır ilkin; ‘gurbet burcu’ndadır çünkü; Varlık’ı ve kendi varlığını açıklamaya gücü yetmez. Henüz;

**“Ya ben bulutları anlamıyorum
Ya bulutlar benden bir şey bekler”**

dediği üzere dili çözülmemiştir. Fuzuli der ya **“Öyle sermestim ki idrak etmezem dünya nedür”**. Onun gibi. Kendi deyişiyle **“Birinci sağnak; bahar sağnağı”dır bu: “Monna Rosa”**. Sonra ikinci sağnağa; **ateş sağnağına tutulur “Şahdamar”la**. Sonra “gölge sağnağı”na (Körfez), ardından geometri sağnağı’na (Sesler)... Hepsi bir yoklayış, şairin kendi ben’inden, bireysel yaşantılarından başlayarak, adım adım dünyaya, **fizikötesine doğru açılması...**

Karakoç’un şiirinin asıl anahtarı ‘metafizik’tir bence, başlangıçta hedef olduğu ‘ok’, onun bütün duyu ve duygularını fizikötesine yöneltmiştir. Nitekim “Sesler” şiirindeki şu dizelere, “ölümsüz o ses”e dikkat:

**“Git diyor içimde bir insan sesi git kulak ver o sese
Mezarlara yerleşmiş adsız ölümsüz o sese”**

Bu, Necip Fazıl’ın **“Gaiplerden bir ses geldi...”** dediği veya Ahmet Kutsi Tecer’in geceleyin uykusunu bölen ‘ses’tir. Dolayısıyla onun şiiri, asıl Hakikat olan ana metne, yani metafizik dünyaya “bir çıkma, bir dipnotudur.” Şair/ sanatçı da zaten “bilmediğimiz bir dünyadan, bir kaza sonucu, dünyamıza düşmüş **fizikötesi yaşantılı bir kazazede**” değil midir?..

Ve ‘gurbet’teki bu ‘kazazede’, ‘yabancı’ doğal olarak dünyayı tanımaya çalışır ilkin. “Sesler”e kadar sürüyor bu yoklayışlar; şiirinde aşk, metafizik sesler, çağa yönelik eleştiri ve ideoloji (Ör. “Kapalı Çarşı”, “Ötesini Söylemeyeceğim”) iç içe...

Metafizik karakter, onu soyutlamaya götürür; düşüncelerinde Âkif’e eklemeler de, şiir dilinde uzaktır. Bu sebeple dil ve imge kuruluşu bakımından İkinci Yeni ile akrabadır. İkinci Yeni’nin Türk şiirinde yaptığı en büyük devrim, alışılmış mantığı ve gerçeklik anlayışını yıkmasıydı. Bu, Karakoç’un metafizik karakterli şiirine uygundu. Lakin ‘mana’ Karakoç için önemlidir; o ‘mana’ anlayışıyla İslam estetiğine tâbidir. Bu bakımdan İkinci Yeni’nin ‘anlam’ kavrayışından ayrılır.

“Hızır”la Kırk Saat”le birlikte uzun-epik şiire evrilir yolu. “Taha’nın Kitabı”, “Gül Muştusu”, “Leyla ile Mecnun”la devam eder. Sonunda “Alınyazısı Saati”ne, “Kış Sağnağı”na, dirilişten önceki evreye gelip dayanır.

Hâsılı şiirinin açısı, metafizik eksene uygun biçimde tarihte, coğrafyada, insan kadrosunda evrensele doğru açılır. Aşktan aşkınlığa, Ergani’den İstanbul’a, İstanbul’dan tüm İslam coğrafyasına doğru giden, geçmiş, şimdi ve geleceği içeren üç boyutlu, kökleri gelenekte, önü açık bir medeniyet şiiridir onunki...

- **Aşk pazarında gamlar satılır (İskender Pala)**

**Bâzâr-ı beladır bu, gamdır satılan her gün
Alır anı bî-haddir, ammâ ki satar yoktur (Rami Mehmet Paşa)**

"Bu (dünya) bir bela pazarıdır. Bu pazarda her gün satılıp duran ise yalnızca gamdır. Ne var ki bunun alıcısı sayısızdır ama bir satanı (onu başından atabilen) yoktur."

Bu beyti üç katmanda yorumlamak mümkündür.

Öncelikle pazarda alıcı çok olduğu halde satıcının görünmeşi, **evliyanın bela dolayısıyla Rabb'i tanıma yoluna** bir işaretir. Allah her zaman ve mekânda, her şey ve eşyada hazır ve nazırdır, varlığını bize kudretiyle ve madde aleminin suretleriyle gösterir, illa ki kulundan kendini (vuslat zamanına kadar) gizler. O halde, pazar kurulup işlemeye başladıktan sonra **pazarcının kendini gizlemesinden müşteriye ne ziyan!?**..

Beytin şöyle bir yorumu da akıllara gelmektedir: "Kalu: Bela" mükalesinden (Soru: Ben sizin Rabbiniz değil miyim? Cevap: Elbette Rabbimizsin!) sonra insanoğlunun kaderi bela üzerine kurulmuş, belayı kendi istemiştir. Dolayısıyla herkes bu belanın alıcısı, yani Allah'ın takdiri dahilinde ve O'nun Rab oluşunu tasdik ile mükellefidir. Dünyada her belanın insana bir yaptırımı ve yansıması vardır. İş ki beladan rahmet devşirilebilsin, bela sayesinde yanlıştan dönülüp doğru yol bulunsun. Çünkü **öyle belalar vardır ki bizim için sonunda nimete dönüşür, şerden hayır neş'et eder. Bu pazarda her gün gam satılsa ne gam!..**

Beyit hakkında şöyle bir yorum da mümkündür: Yalnızca gamın satıldığı **aşk pazarında müşteriler (âşıklar) daima gam satın alırlar da içlerinden hiç kimse sahip olduğu o gamı satmak istemez.** Çünkü aşk, bir âşıkın en kadim ve vefalı dostudur. Kim sadık bir dosttan vazgeçmek ister ki?!.. Yüreğinde bir gam taşıyan âşık (ister sufiyane, ister beşeri aşkın gamı olsun), o gamdan güç alır, bir gün bitivermesinden korkar. Çünkü **kalpteki gam devamlı sevgiliyi düşünmek demektir.** Oysa bir âşık, sevgiliyi düşünmediği vakit nefessiz kalacaktır. Üstelik bu gamın sonunda mükafat da vardır: Vuslat!..

Sonunda vuslat olan bir gam ile içli dışlı yaşamak zevkten gayri nedir ki?!..Üstelik gam, yabancı birinden değil, sevgilidendir. Sevgiliye ait olan her şey gibi değerlidir. Sevgiliden geldikten sonra gam üstüne gam, ancak nimet üstüne nimet, ihsan üstüne ihsan sayılır. Öyleyse aşk gamına çare bulmaya kalkışmak abestir. Böyle bir gamın çaresi, belki yine gam çekmek olabilir. Bu derde ilaç aranmaz, aransa bulunmaz, bulunursa âşık sevgiliden ayrı ölür, sevgiliden ayrı ölene ise âşık denilmez. Âşık, gönlü bir harabeye dönesiye kadar bu gama aşinalık gösterir. Çünkü aşk ile viran olmayınca abat olmak mümkün değildir. İşte buyurun, yine Rami Mehmet Paşa söylemiş:

Dil harâb-âbâd-ı âlemde aceb virânedir

Eksik olmaz derd ü gam gûyâ ki mihman-hânedir

"Gönlüm, dünya denen şu köhne şehirde bir viraneye döndü. Sanki bir misafirhanedir de, içinden hiç dert ve gam eksik olmuyor."

Gönlünü dert ile gam arasında her an nöbetleşe kiraya veren bir âşıkın gönül evi nasıl imar edilsin ki?!.. İçinden hiç kiracısı çıkmayan evin tamiri elbette mümkün değildir. Üstelik bu dert ve gam, sanki birer külhanbeyidir de misafir oldukları eve avanelerini (keder, gözyaşı, bela, sıkıntı, hüznün, acı vb.) de toplayıp getirirler. Hane sahibinin gelene git demeye mecali de, niyeti de yoktur nasıl olsa!.. Dert ve gam katmerlenince âşık bundan şikâyet edecek değildir. Çünkü o, bir mümindir, "**Belanın en şiddetlisi peygamberlere, sonra velilere isabet eder**" hadis-i şerifini iyi bilir, geceleri uykusuz geçirerek kendi aşk belasının şiddetini arttırmaya çalışır. Yoksa neden "**Elhamdülillah alâ külli hâl (Her hal için Allah'a şükürler olsun)!**" denilmiş olsun ki!..

- **Sitâre** (Dilaver Cebeci)

"Bir kaç gün önce görmüştü o'nu, yanında annesi olduğunu sonradan öğrendiği bir bayanla gelmişti bu sene başlayacağı okula.

Nasıl bir duyguya düşmüşse kimseye anlatamıyor, atamıyordu aklından. Neden tekrar görmek, konuşmak istiyor ve her gün yolunu uzatıp oradan geçiyordu?

Bunun cevabını veremiyordu kendine.

Okulu henüz bitirmiş, hem yazarlığı hem şâirliği olan biriydi. Bu anlatılmaz hisse tutulduğundan beri yazıları da değişmeye başlamış, çoğunlukla yazdığı davâ şiirlerine kafa yoramaz olmuştu. İlâhiyat fakültesini bitirmiş olmasına rağmen milli Türk geleneklerine son derece bağlı bir Türk milliyetçisiydi.

"**Sitâre**" **farsça yıldız demektir**, gökyüzünün en parlak yıldızıdır bu.

Burada Sitâre bir sesleniş uzaktaki birine hitâp şeklindedir. Yani bir ad değil..

Sitâre son derece asil, soylu ve şerefli bir aşk hikayesidir. Sıradan bir insan böyle sevelemez, bu dünyadan olmayan bir sevgidir Sitâre."

Şair, Sitare'nin göz kırpan ışıklı edasında tebessümün gönül huzurunu ve sevginin sonsuzluğunu buluyor.

"Bir güzelin bakışıdır ömrümüzün sonsuzluğa kayan tek yıldızı." (Yahya Akengin)

“Çeşmek Be-zen Sitare
Ezmen Mekon Kanare”

<p>Nerden çıktın karşıma böyle Sitare Efsaneler dökülüyor gülüşlerinde Kirpiklerin yüreğime batıyor Telaşlı bir kalabalığın ortasında Ayaküstü konuşuyoruz Üstümüzde bütün nazarlar Çok utanıyorum Sitare Dün oturup hesap ettim Sen doğduğun zaman Ben bir askeri mektepte talebeymişim Sen bilmezsın Sitare Burada gündüzler çekip durduğumuz bir mercan tespih Geceler içinde uyuduğumuz birer siyah buluttu Her akşam dokuzda yat borusu çalardı Yat borusu baştan aşağı hüznün çalardı Bir derin uykuya atardım kendimi Siyah benli bir kız düşlerime kaçardı ></p>	<p>Bu azgın kalabalıkta seni tam duyamıyorum Gözlerin mi daha sıcak gülüyor Yoksa dudakların mı anlayamıyorum</p>
<p>Seninle konuşurken Sitare Aklıma yıldızlar dökülüyor Binlerce meşalenin ışığı kımıldıyor saçlarında Gökyüzü salkım salkım Dönüp dolaşıp dudaklarına takılıyor aklım Ah benim bu akıldan sıyrılmış aklım Kimi gün boşlukta konacak yer bulamayan Kimi gün inatçı yosunlar gibi kepez diplerine yapışan aklım Gözlerine baktığım zaman Sitare Bütün çöllere ay doğuyor Yoldaş ediyorum kendime İmrül Kays'ı Antere'yi A'sa'yı En kuytu vahaları dolaşıyorum Hangi vahaya gitsem çadırlar sökülmiş Sitare Çadırla su arasında bir cılgan var O cılganda narın ayak izlerin var Durgun suya düşüp kalmış gözlerin var</p>	<p>Bu azgın kalabalıkta seni tam duyamıyorum Gözlerin mi daha sıcak gülüyor Yoksa dudakların mı anlayamıyorum</p>
<p>Bazan sapsarı bir benizle geliyorsun Yorgun çizgileri alnında uykusuzluğun Biliyorum içinde bir sızı var Bıçak ağzı gibi bir sızı var Bu sızıdır işte seni verimsiz kılan Züheyr'in Suad'ı gibi keremsiz kılan Kuzeyden güneye Güneyden kuzeye Heyy! Gidip geliyorum bu çöllerde Kureyş'in heybetli ve inatçı develeri Hiç aldırmadan benim esmer sevdama Geviş getiriyorlar ufka bakarak Ben kaçıp Yesrib'e sığınmıyorum</p>	<p>Bu azgın kalabalıkta seni tam duyamıyorum Gözlerin mi daha sıcak gülüyor Yoksa dudakların mı anlayamıyorum</p>

<p>Yesrib bahane, bir kitaba sığınıyorum Dağda, ovada, badiyede okuduğum hep elif Elif diyorum Sitare, sineme elif çekiyorum “Ah minel aşk-ı ve halatihi..” Çok eski bir gerçektir bu biliyorum</p>	
<p>Sinsi bir yağmur altında beraber yürüyoruz Ve ikimiz de ıslanıyoruz Ben ne yağmurlar gördüm Sitare Ben kaç kez iliklerime kadar ıslandım Bilmiyorum sen kaç yaşındaydın Ben göğü hep bir kurşun gibi ağır O şehirde sırlıslıkla gezerdim Bir gün bu şehrin kirlî yağmurları alıp götürdü beni Gidip bir Uygur çadırında göğü dinledim Kara bulutlar kükrerken bir Kaşkar sabahında Oturup Aprunçur Tigin ile seni konuştuk Bakışlarımı sunuyorum, tereddütsüz alıyorsun Gizli bir tebessümle çağırıyorum, geliyorsun Kaşı karam, gözü karam, saçı karam Umay gibi yumuşak huylum Nerden çıktın karşıma böyle Sesin ılık bir bahar güneşi gibi ıgıl ıgıl akıyor içime Asya'nın bozkırlarında ordular düşüyor peşime Yığılıp kalmışım bu Anadolu toprağına Sitare Adam akıllı yorulmuşum Ve kim bilir kaç zamandan beridir kalbimi öğütlüyorum Durup durup ıssız yerlerde “güçlü ol ey kalbim, güçlü ol Daha çok işimiz var” diyorum</p>	<p>Bu azgın kalabalıkta seni tam duyamıyorum Gözlerin mi daha sıcak gülüyor Yoksa dudakların mı anlayamıyorum</p>

- **Annabel Lee** (*Edgar Allan Poe*)

40 yaşında vefat eden Amerikalî şair Poe'nin yazdığı en son şiir, evlendiğinde 13 yaşında olan ve 20'li yaşlarda tüberkülozdan vefat eden eşi hakkında olup Melih Cevdet Anday'ın güzel çevirisiyle şöyledir:

<p>Senelerce, senelerce evveldi Bir deniz ülkesinde Yaşayan bir kız vardı, bileceksiniz Adı Annabel Lee Hiçbirşey düşünmezdi sevilmekten Sevmekten başka beni. ></p>	<p>O çocuk Ben çocuk Memleketimiz o deniz ülkesiydi Sevdalı değil karasevdalıydık Ben ve Annabel Lee Göklerde uçan melekler bile Kıskanırlardı bizi. ></p>	<p>Bir gün işte Bu yüzden göze geldi Üşüdü rüzgarından bir bulutun Güzelim Annabel Lee Götürdüler el üstünde Koyup gittiler beni Mezarı ordadır şimdi O deniz ülkesinde.</p>
<p>Biz daha bahtiyardık meleklerden Onlar kıskandı bizi Evet bu yüzden (Şahidimdir herkes ve o deniz ülkesi) Bir gece bulutunun rüzgarından Üşüdü gitti Annabel Lee.</p>	<p>Sevdadan yana Kim olursa olsun Yaşça başça ileri Geçemezlerdi bizi Ne yedi kat göklerdeki melekler Ne deniz dibi cinleri Hiçbiri ayıramaz beni senden</p>	<p>Ay gelir ısrır Hayalin irişir Güzelim Annabel Lee Bu yıldızlar gözlerin gibi parlar Güzelim Annabel Lee Orada gecelerim Uzanır beklerim</p>

	Güzelim Annabel Lee	Sevgilim, sevgilim, hayatım, gelinim O azgın sahildeki Yattığın yerde seni.
--	---------------------	--

“Aşk duygusu insanları bir masal kahramanı yapar ve dünyanın katı nizamını değiştirir. İnsan bu duygu ile uzak ufukları yakın, mümkün olmayan şeyleri mümkün sanır. Bir masal dünyasından farksız olan bu dünyada, “buzlar soğuk, alevler sıcak” değildir. Aşk bize insanları bile başka türlü gösterir. Kendilerinden uzaklaşılan düşmanların tekmesi gül yaprağı gibi yumuşak gelir.

Aşkın yarattığı bu harikulâde masal âlemi ile gerçek arasında tam bir tezat vardır. Onu mucizeli gösteren de bu tezattır.”

Son devir Türk şiirinde aruz veznini büyük ustalıklarla kullanan Mehmet Çınarlı'nın “Gerçek Hayali Aştı” şiiri:

Gerçek hayali aştı, ufuklar uzak değil. En olmaz isteklere uzanmak yasak değil. >	Uçuyor rüzgâr gibi altımdaki küheylân, Ne kadar dizginlesem yavaşlayacak değil.
Artık yaratan sensin havamı, iklimimi Buzların soğuğu yok, alevler sıcak değil.	Gül yaprağına döndü tekmesi düşmanların, Sunulan zehir değil, saplanan bıçak değil.
Öyle bir boşandın ki çöle benzer ömrüme Bir Nuh tufanı oldu, sel değil, sağnak değil.	

• **İnsana bir merhaba: Fethi Gemuhluoğlu (Said Yavuz)**

1960'lı yıllarda edebiyatla, sanatla içli dışlı olanlar, şiirin ilham denizinden nasip almak isteyenlerin yolu da Fethi Gemuhluoğlu ismiyle mutlaka buluşmuştur. Fethi Gemuhluoğlu o dönemde eli kalem tutan herkesi dikkatle takip eden, kelimelerle bir cennetin inşa edileceği fikrine gönülden iman etmiş biriydi. Kendisine burs için gelenlere sorduğu 'siz hiç âşık oldunuz mu' sorusuna 'sekiz yaşında âşık olmuştum' diyen birine karşılık, **sen mutlaka yaz, senin yazdıkların okunur** demiştir. Gerçek olanın aşk olduğunu, **aşkın kişiyi derinleştirip incelttiğini** bilen Gemuhluoğlu, bu davranışıyla onun varlığının sanatkârı büyüttüğünü de anlatmak istemiştir. Hakiki aşkın ve aşğın peşindeki insanın **aşkın en güzel tezahürlerinden biri olan şiire** sahip çıkmasına şaşılmalıdır. O yıllarda sanatın ve edebiyatın yerli bir ivme kazanması konusunda Fethi Bey'in varlığı mutlaka konuşulmalı. Onun yönlendirmeleri, sahip çıkışları sanatkârın kabuğunu kırmasına vesile olmuş; sanatkâr, kendisine güvenini bu coşkun adamdan, onun iltifatlarından almıştır. Zaten kişiliğinde var olan nahiflik ve kırılabilirliği, buhranlı âlemlere eğilimi, sanatkârın karnından çekip almasını bilmiş, aldığı yere ümidi ve aşkı koymuştur. Nuri Pakdil'in ifadesiyle sanatçının yüreğini dayayacağı bir yer olmuştur.

Erdem Bayazıt, şiir kitabı “Sebeup Ey”i Fethi Gemuhluoğlu'na ithaf eder. Geç evlenen yani emaneti geç bulan; bir başka mânâda ise Leylâ'dan Mevlâ'ya, fizikten metafiziğe geçerek ebediyete yol bulan Erdem Bayazıt'ın “**Bulmak**” şiiri:

Bir an kayboldun gibi! yaşadım kıyameti Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti >	Yeniden su yürüdü dalıma yaprağıma Bir bakışın can verdi kurumuş toprağıma
Çiçeğe durdu kalbim içtim parmaklarından Göz çeşmem suya erdi sevda kaynaklarından	Bir aydınlık denizin sonsuz derinliğinde Yüzüyorum gözünün yeşil serinliğinde
Bir ışık bir kelebek biraz çiçek biraz kuş Yeni bir ülke yüzün ellerimde kaybolmuş	Soluğum bir kuş gibi uçuyor ellerine Kapılıp gidiyorum saçının sellerine

Gözlerinden göğüme sayısız yıldız akar Bir gülüşün içimde binlerce lamba yakar	Bir kurtuluştur o an çağrılrsa senin adın Sesin ne kadar sıcak sesin ne kadar yakın
Tabiat bir bembeyaz gelinlik giymiş gibi Yüzüme kar yağıyor sanki elinmiş gibi	Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım
Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden	Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm

- **Aşkın gözlerimde sisli bir akşam** (*Mustafa Kayabek*)

Aşkın gözlerimde sisli bir akşam Gecenin koynuna sığınmış uyur. Seninle ne zaman merhabalaşsam; Yüreğim bir başka şekilde vurur. Aşkın gözlerimde sisli bir akşam... >	Bir ışık süzülür dal uçlarından Düşlerim bu ışık içinde geçer. Göklerde güneşin avuçlarından Gözlerim sabahı yudumlar, içer. Bir ışık süzülür dal uçlarından...
Silkinir karanlık toprak yollarda Silkinir ağaçlar, silkinir kuşlar. Mermer oluklardan akan sular Bir günün bir güne selâmı başlar Silkinir karanlık toprak yollarda...	Çırpına çırpına ağarır sular Kanar ufuklarda eski bir yara Yâr bakışlarından kaçan uykular İnsanı sürükler karanlıklara. Çırpına çırpına ağarır sular...
Yüreğim bir başka şekilde vurur Seninle ne zaman merhabalaşsam. Gecenin koynuna sığınmış uyur Aşkın gözlerimde sisli bir akşam Yüreğim bir başka şekilde vurur...	

“**Dokunma duygusu** varlığı daha yakından idrak eder. Geçen yılların hâtırasını, ruhu gözle görmek mümkün müdür? Aşıktaki görme duygusundan ziyade dokunma ve koklama duygusu rol oynar. Aşağıdaki şiirde varlığı gözü ile değil, teni ile hissetmek isteyen bir insanın özlemi vardır. Böyle olunca sevilen, insana daha yakın gelir” (*Mehmet Kaplan*):

- **Yıllar Geçedursun** (*Gültekin Sâmanoğlu*)

Bir yaz yağmuru gibi birden, Düşünmemek lâzım geçeni Bu kadar sefil. >	Uzak günlerden selâm veren Ellerin görebilir beni, Gözlerin değil.
Ay ışığı karlar üstüne, Nefesin, yüzüme vurmali Bakışın değil.	Uyup yağmur bulutlarına Deli-dolu gidişin yalan, Gelişin değil...

- **Önce ellerin** (*Gültekin Sâmanoğlu*)

Önce ellerin girdi dünyama Gel diyen, okşa diyen ellerin; Sersafil esir eden insanı Öl diyen, yaşa diyen ellerin.	Ellerinde gördüm kaderimi; İçimin burukluğu ondandır. Avuçladı perişan kalbimi, Kanımın sıcaklığı ondandır.	Önce ellerin girdi diyorum Önce ellerin anlıyor, biraz, En cömert okşayışlar nasıldır Ve nasıl sever, şair sevince? O güzel ellerine sor biraz !...
--	--	---

○ **Eski aşklardan** (*İlhan Geçer*)

Bursa yeşillerinde Bulmuştum gözlerini Vurmuştun tellerime Suzîdilârâ gibi >	Sen yanardın gönlümde bir soba gibi sıcak Önemi yoktu sonbaharın kışların Ne çeşmeler susuzdu ne de yıldızlar uzak Beni mutlu etmeye yeterdi bakışların
Her sazda sen çalardın sen açardın her dalda Aşkımızı söylerdi gür çınarlarda rüzgâr Tekmiş gibi dolaşırdı gölgemiz hep yollarda Bitmezdi tükenmezdi sımsıcak hatıralar	Bursa bıçakları da kesip koparamazdı Kalbimizi sarmalayan sevgi dolu bağları Aydınlığımız çok karanlığımız azdı Sanki yerle bir etmiştik aradaki dağları
Sanıyorduk bu aşkın başı yok sonu yoktu Başka dünyalar bile ayıramazdı bizi Oysaki bir tesbih gibi koptu Bu içli sevdanın zümrütten taneleri	

○ **Ben sana mecburum** (*Attilâ İlhan*)

Ben sana mecburum bilemezsin Adını mih gibi aklımda tutuyorum Büyüdükçe büyüyor gözlerin Ben sana mecburum bilemezsin İçimi seninle ısıtıyorum	Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor Bu şehir o eski İstanbul mudur Karanlıkta bulutlar parçalanıyor Sokak lambaları birden yanıyor Kaldırımlarda yağmur kokusu Ben sana mecburum sen yoksun
---	--

○ **Ben öldüm sana** (*Bahattin Karakoç*)

Tüm ışık Tüm çiçek Tüm hayat Senindir Sen eğlen Sen yaşa Ben öldüm sana.	Tüm umut Tüm rüya Bu dünya Senindir Sen eğlen Sen yaşa Ben öldüm sana.	Tüm edâ Tüm cilve Tüm koku Senindir Sen eğlen Sen yaşa Ben öldüm sana.	Tüm yollar Tüm dallar Tüm mavi Tüm allar Baharlar Bayramlar Senindir Sen eğlen Sen yaşa Ben öldüm sana.	Ne sorgu Ne sual Hoşça kal Ben öldüm sana. Ben öldüm sana.
--	--	--	--	--

● **Şarktan Haber** (*Muhammed İkbâl*)

Aşk, her gönülde yeni bir renk gösterdi. Seni kendinden aldı; ağlattı. Beni daha fazla kendime yaklaştırdı.

Talep çölünde çok koştum... Deniz dalgası gibi kıvrandım durdum... Ansızın senin aşkın beni yakaladı ve müşkülümü halletti. **Varlık nedir, yokluk nedir; bana öğretti. Akıl puthanesini Kâbeye çevirdi. Yanmak lezzetini bana gösterdi...** Gemim sahile yanaştı. Artık ilme dahi ihtiyacım yok. Ben sadece yanarım, ağlarım, kıvranırm, eririm.

Aşk sözü gönüller aydınlatır. O hem bir sırdır, hem de değildir. Onu kim işitti, nereden işitti, sana şimdi açıkça söyleyeyim: Bunu **çiy tanesi gök yüzünden çaldı, güle söyledi. Bülbül de gülden işitti ve bahar rüzgârına fısıldadı.**

Bir bakış, bir gizli gülümseme, bir damla parlak göz yaşı.. Sevgiye inandırmak için başka bir yemine lüzum yoktur!...

Sırların yalnızca konuşulduğu yerde söz dahi hakikatı örten bir perde olur. Orada **gönül sözünü bakış diliyle söyledim.**

Aşk metaini akıl pek o kadar değer vermez. Bana gelince, ben **ciğerler eriten bir âhı** Cemşid'in tahtı ile değişmem.

Şiir elbisesinin dar geldiği bir mânaya bazan gönül aydınlatan bir nağme ile nüfuz edilebilir.

Aşk gözü ile bakarsan cihanın ne olduğunu anlarsın. Zira **aşk, akıl ve hikmetin özüdür.**

Aşıkların nasibi durmadan yanmaktır. Buna o derece seviniyorum ki!.. Ne iyi ettin de aramak ızdırabına derman yaratmadın, Yarabbi!..

Hakikî aşk ile hevâ ve heves arasında, biliyor musun ne fark vardır? O Ferhad'ın kazmasıdır; bu Perviz'in hilesi!..

- Fıtnat Hanım:

Neyle olsun güher-i vaslın harîdârı gönül Nakd-i cânâ çârû-yı aşkda râğbet mi var	Gönül vuslat mücevherine ne ile alıcı olsun? Aşk çarşısında can parasına râğbet mi var?
---	--

- Fatih Sultan Mehmed:

Dili bülbül kılupdur ârızun üstündeki güller Beni sevdâ ile başdan çıkarmışdur o kâküller >	Yanağının üzerindeki güller gönlümü bülbül eylemiştir. Kâküllerin ise beni sevda ile baştan çıkarmıştır.
Senün ışkun ile dîvâne oldı niçe ferzâne Senün sevdân ile mecnûn olupdur niçe âkiler	Nice bilgeler senin aşkın ile dîvâneleşti; Nice akıl sahipleri de senin sevdan uğruna Mecnun'a döndü.

- Kadı Burhaneddin Dîvânî'ndan:

Gel gel ki senden özge bu derdün şifâsı yoh, > Derdüm dahı yoğısa bu ayşun safâsı yoh.	Gel el ey sevgili, zira bu derdin senden başka şifâsı yoktur -Bu derde- şifa ancak sensin. Eğer derdim yok ise bu yaşamının da safâsı yoktur.
Bu az ömürde kılma bize hecrile cefâ Kılgıl vefâ ki işbu cihânun vefâsı yoh.	Bu kısa ömür süresinde ey sevgili, bize ayrılık ile cefa etme; vefâ göster. Zira bu cihânın vefâsı yok.
Bâki durur fenâ dileyen ışk ile velî, Kim fâni olmaz ise bu yolda bekâsı yoh.	Aşk ile maddî varlıktan sıyrılıp Hakk'a ulaşmayı dileyen bâkidir ama, her kim ki bu yolda fâni olmazsa onun bekâsı yok demektir.

- Yunus Emre Dîvanı (*Faruk K. Timurtaş*)

Daşdun yine deli gönül sular gibi çağlar mısın Akdun yine kanlu yaşum yollarımı bağlar mısın >	N'idem elüm irmez yâre bulunmaz derdüme çâre Oldum ilümden âvâre beni bunda eğler misin
Yavı kıldum ben yoldaşı onulmaz bağrımın başı Gözlerümün kanlu yaşı ırmağ olup çağlar mısın	Ben toprak oldum yoluna sen aşuru gözedürsün Şu karşıma göğüs gerüp taş bağrılı dağlar mısın
Haramî gibi yoluma aykırı inen karlu dağ Ben yârımdan ayru düşdüm sen yolumu bağlar mısın	Karlu dağların başında salkım salkım olan bulut Saçun çözüp benim için yaşın yaşın ağlar mısın

(yavı kılmak: kaybetmek, harâmî: yol kesen, hırsız, yaşın yaşın: gizli gizli, için için)

Senün ışkun beni benden alupdur Ne şirin derd bu dermandan içeri >	Şerîat tarîkat yoldur varana Hakikat ma’rifet andan içeri
Süleyman kuş dilün bilür didiler Süleyman var Süleyman’dan içeri	Unutdum din diyânet kaldı benden Bu ne mezheb-durur dinden içeri

(ışk: aşk, candan sevmeye)

İşidün iy yarenler ışk bir güneşe benzer İşkî olmayan gönül misâl-i taşa benzer	Taş gönülde ne biter dilinde ağu düter Nice yumuşak söylese sözi savaşa benzer
--	---

Benem ol aşk bahrısı denizler hayran bana Deryâ benüm katremdür zerreler ummân bana	Yoğ-iken ol bârigâh var-ıdı ol pâdişâh Âh bu ışk elinden âh derd oldı dermân bana
--	---

(bârigâh: yüksek divan, otağ)

Dağa düşer kül eyler gönüllere yol eyler
Sultanları kul eyler hikmetlü nesnedür ışk

÷

Bir zerre ışkın odı kaynadur denizleri
Düşdüm ışkın odına dutuşuben yandum ben

- Öbür Yûnus (Âşık Yûnus):

Ben ağlaram yana yana ışk boyadı beni kana Ne âkilem ne divane gel gör beni ışk neyledi >	Mecnun oluban yürürem dostı düşümde görürem Uyanur melûl oluram gel gör beni ışk neyledi
İşkun beni mest eyledi aldı gönlüm hast’eyledi Öldürmeye kasd eyledi gel gör beni ışk neyledi	Gâh eserem yeller gibi gâh tozaram yollar gibi Gâh akaram seller gibi gel gör beni ışk neyledi
Akan sulayın çağlaram dertlü yüreğüm dağlaram Yârüm için ben ağlaram gel gör beni ışk neyledi	Miskin Yûnus biçâreyem başdan ayağa yâreyem Dost elinden âvareyem gel gör beni ışk neyledi

Karlı dağları mı aşdun derin ırmaklar mı geçdün Yârundan ayrı mı düşdün niçin ağlarsın bülbül hey	Hey ne yavuz inilersin benüm derdüm yenilersin Dostı görmek mi dilersin niçin ağlarsın bülbül hey
--	--

- **Fuzûlî** (Doç. Necmettin Hacıeminoğlu)

Ya Rab belâ-yı ışk ile kıl âşinâ meni Bir dem belâ-yı ışkdan itme cüda meni >	Az eyleme inayetini ehl-i derdden Yâni ki çoh belâlara kıl mübtela meni
Gitdükçe hüsnin eyle ziyade nigârumun Geldikçe derdine beter it mübtelâ meni	Eyle zaif kıl tenümi fûrkatinde kim Vashna mümkün ola yetürmek saba meni

(cüda: ayrı, hüsn: güzellik, nigâr: sevgili, fûrkat: ayrılık, yetürmek: yetiştirmek, saba: sabah rüzgârı)

÷

Meni cândan usandurdı cefâdan yâr usanmaz mı Felekler yandı âhumdan murâdum şem’i yanmaz mı	Beni canımdan usandırdı, yar cefa etmekten usanmaz mı? Ahımdan felekler yandı, muradımın mumu yanmaz mı?
--	---

Kamu bîmâruna cânân devâ-yı derd eder ihsân Niçün kılmaz mana dermân meni bîmâr sanmaz mı	Sevgili, bütün hastalarının derdine çare bulmaktadır. Bana niçin derman bulmaz? Beni hasta sanmıyor mu?
Degüldüm men sana mâ`il sen etdün aklımı zâ`il Manâ tan eyleyen gâfil seni görgeç utanmaz mı	Benim sana meylim yoktu. Aklımı başımdan sen aldın. Beni ayıplayan gafil seni görünce, ayıpladığından dolayı utanmaz mı?
÷	
Bahuban nergise bîmâr gözün kıldum yâd Nergisi nâle-vü-efgânuma hayrân etdüm	Nergise bakınca senin hasta gözünü yâd ettim. Sonra da nergisi ağlayıp inlememe hayran ettim.
Gül-ü ter üzre düşen şebneme düştü nazarum Gözümü şevk-i cemâlünle dür-efşan etdüm	Taze gül üzerine düşen çiy damlacıklarını gördüm. Böylece gözüm güzel yüzünün şevki ile inciler saçmağa başladı, ağladım.
Göricek sünbülü andum şiken-i kâkülünü Sünbülü girye-vü-âh ile perişân etdüm	Sünbülü görünce büklüm büklüm kâkülünü hatırladım ve âh u vâhımla sünbülü perişan ettim.
÷	
Hâsilün evvel gam-ı cânândur âhır terk-i cân Bu imiş kısmet Fuzûlî hâh ağla hâh gül	Ey Fuzûlî, kazancın önce sevgilinin gamı, sonra da canını feda etmendir. Artık ister ağla, ister gül.
÷	
Söyledün kim dutaram şâd gönüllerde makâm Şâd iken bu söz ile gölnümi mahzûn etdün	Şâd gönüllerde yer tutarım dedin. Bu sözünle şâd gönlümü mahzun ettin, üzdün.
Ey Fuzûlî ahıdup seyl-i sirisk ağlaylı Işk ehline fegan etmegi kânun etdün	Ey Fuzûlî, seller gibi göz yaşı dökerek ağlayalı âşıklara figan etmeyi kanun haline getirdin.
÷	
Ömrlerdür eylerem ahvâl-i dünyâ imtihan Nakd-i ömr-ü hâsıl-ı dünyâ hemân bir yâr imiş	Bir ömür boyu dünyanın halini inceliyorum. Ömrün bedeli ve dünyanın kazancı, sadece, bir sevgili imiş.
Zevk-i dîdârî il dil-dârun yoh etdüm varumı Devlet-i bâkî ki derler devlet-i dîdâr imiş	Sevgilimin güzel yüzü için varımı yok ettim. Derler ki ebedî olan saadet, sevgilinin yüzünü görme talihidir.
÷	
Âşiyân-ı murg-u dil zülf-ü perişânundadır Handa olsam ey perî gönlüm senün yanundadır	Gönül kuşunun yuvası senin dağınık saçlarındadır. Nerede olursam olayım, ey peri, gönlüm senin yanındadır.
Işk derd ile hoşem el çek ilâcumdan tabîb Kılma dermân kim helâkum zehri dermânundadır	Aşk derdinden memnunum. Ey doktor bana ilâç bulmaktan vazgeç. Derman bulma, zira beni öldürecek olan zehir o dermandadır.
÷	
Mana derlerdi evvel bir melekdür sevdüğün hâlâ Görenler sen fakîre gökden inmiş bir belâ derler	Bana önceleri “sevdiğin bir melektir” derlerdi. Seni görenler, ben fakire gökten inmiş bela olduğunu söylüyorlar.
Marîz-i ışk ukd-i zülfün eyler ârzû zirâ Muâlliçler bu mühlik derde müşkildür devâ derler	Aşk hastası, senin zülfüne bağlanmayı arzu eder. Zira doktorlar bu öldürücü hastalığın ilacın bulmanın güç olduğunu söylüyorlar.
Fuzûlî âşîka anlar ki derler terk-i ışk eyle Demezler mi hatâ tağyîr kıl hükm-i kazâ derler	Fuzuli, aşığa aşkı terk et diyenler hata etmiyorlar mı? Zira kaderi değiştiriyorlar.
÷	
Giriftâr-ı gam-ı ışk olalı âzâde-i dehrem Gam-ı ışka meni bundan beter yâ Rab giriftâr et	Aşkın gamına tutulduğumdan beri dünyadan kurtuldum. Ya Rabbi, beni aşk derdine daha fazla düşür.

Çoh ışka heves edeni gördüm ki hevâsın Terk etdi senün âşık-ı nâlânunı görgeç	Âşık olmak isteyen çok insan gördüm ki, bunlar senin ağlayan aşığının halini görünce heveslerinden vaz geçtiler.
Kâfir ki degül muterif-i nâr-ı cehennem İmâna gelür âteş-i hicrânunı görgeç	Cehennem ateşine bile inanmayan kafir senin ayrılığının ateşini tadarsa imana gelir.
÷	
Kıldı mihrâba kaşun fikri fakîhi mâ'îl Gör nice kâfiri ol va'z müselmân etdi	Kaşının hayali fakihî mihraba meyl ettirdi. Gör nice kafiri o nasihat müslüman etti.
Ey ecel cân tama'ın kılma Fuzûlîden kim Bir kemân-ebürüya çohdan anı kurbân etdi	Ey ecel, Fuzuli'den can esirgeme, zira o bir keman kaşlıya canını çoktan kurban etti.

○ **İstanbul sabahı** (Nurettin Özdemir)

Bu aydınlık, bakışlarının güneşe vurmasıdır. Bunlar saç değil, sarı güllerin savrulmasıdır. >	Ne bahar, ne sonsuz mavilik.. zamânı güzel kılan Kalbimin ansızın gözlerine vurulmasıdır.
Bu, fırtınadan arta kalmış beyaz köpükler İçimdeki çılgın denizlerin durulmasıdır.	Garip telaş..uçarı gönül..hülyalı saatler.. hepsi boş. Özlenen bir sualin bir bakışta sorulmasıdır.
Asıl çekilmez olan hayatın yükü değil İnsanın bir amansız koşuda yorulmasıdır.	

○ **Gizli bakışlar** (Faruk Nafiz Çamlıbel)

Bir bakış ki açıyor gönül muammasını, İki sevdalı kalbin en gizli yarasını, Bir bakış ki kudreti hiç bir lisan da yoktur, Bir bakış ki bazen şifa, bazen zehirli oktur.	Bir bakış, bir aşığa neler anlatır, Bir bakış, bir aşığı saatlerce ağlatır Bir bakış, bir aşığı aşkından emin eder, Seven insanlar daima gözleriyle yemin eder.
--	---

○ **Sen gökyüzü gibisin** (Seyfettin Başçılar)

Sürerler geceye koşuşu atları Unutulmaz yenilginin ırgatları. >	Sen gökyüzü gibisin, hiç eskimezsin, Saf güzelliğin ölümü yenmek için
Bir gül tutar gözlerinin kıyısına, Koşarım, koşarım varamam sana.	

○ **Sevgi üstüne** (Ayhan Kırdar)

Aşk Ulu bir ağaçtır Aman açmasın dalda gurur Sonra sevgi uçar Dal kurur	Kıskançlık Kuşkulu bir saattir Sevgiyle kurulur Aman çalmasın çingirak Sonra güven sarsılır	Düzen bozulur İnsan sevmeye görsün delice Çalsın ya da çalmasın çingirak Sesi Her an duyulur...
--	---	---

○ **Ardında** (Faruk Nafiz Çamlıbel)

Siyah kanatlarını batıya açtı kuşlar, Benden sana haberdir bu çılgınlık uçuşlar. Dereler ardın sıra akmağa koyulmuşlar, Arıyor batan güneş seni dağlar ardında.	Gezdirir rüzgâr gibi üstünde yamaçların, Boynuma çifte zincir çift örgülü saçların. Ateşimden yanarken dalları ağaçların Gözlerimin sel gibi yaşı çağlar ardında.
--	--

- **Akşam Güneşi** (*İlhan Geçer*)

Nasıl da unutmuştuk Ben güzü sen baharı Ferahnâk'ta bulmuştuk Gül kokulu rüzgârı	İçimizi kavuran Şimdi hicran ateşi Ölümsüz aşkımdan Kalan akşam güneşi
---	---

- **Hüzün şarkıları** (*İlhan Geçer*)
**Birlikte eğildiğimiz aşk pınarından
Şimdi bozbulanık bir su akıyor
Arısız balsız kalmış bir kovan
Gönlüm kaderine ağıt yakıyor**

- **N'olur aşkı sorma bana** (*Bahattin Karakoç*)

Bir dem ateş, bir dem kiraz; Aşk yaşanır, anlatılmaz. >	Bir dem şifa, bir dem maraz; Aşk yaşanır, anlatılmaz.
Bir dem ikram, bir dem garaz; Aşk yaşanır, anlatılmaz.	Bir dem hoyrat, bir dem dilbaz; Aşk yaşanır, anlatılmaz.

- Aşktur müjeleri (kirpikleri) tır (ok) eyleyen; **aşktur iki gönli bir eyleyen.** (*Sinan Paşa*)
- **Aşk önce meyl, sonra naz, bağlılık, ihtiras, tek varlık oluş...** Aşk demek, cezbe demek. Aşık halk gözünde delidir. Aşk rüsvâyılıktır. (*Çeytanya*)
- Hikmet meş'alesini bir üfleyişte söndürür kadın, karanlıklarda bırakır bizi: "**Kutsal meşalesi bilgelinin, doğruların yolunu aydınlatır. Bir ceylan bakışlı gördün mü, ne meşale, ne bilgelik kalır.** O titrek ışığı soldurur, gözlerinin alevi." (*Bhartrihari*)
- Zeki Müren'in uşşak şarkısı:
**"Bir tatlı tebessümün bin vuslata bedeldir.
Bakışların can verir, aşkın ise eceldir."**
- Şükrü Tunar'ın Uşşâk bestesi:
**"Anar ömrünce gönül giden sevgilileri
Bilmez biçâre kalpler giden dönmez ki geri
Gözüm yollarda kaldı bunca yıllardan beri
Bilmez biçâre kalpler giden dönmez ki geri."**
- Muzaffer İlkar'ın Hicaz bestesi:
**"Gönül penceresinden ansızın bakıp geçtin
Bir yangının külünü yeniden yakıp geçtin"**
- İrfan Özbakır'ın Hüzzâm bestesi:
**"Pişman olur da bir gün dönersen bana geri
Gönül kapım açıktır, çalmadan gir içeri
Sana sevgiler sonsuz, henüz geçmedi zaman
Gönül kapım açıktır, çalmadan gir içeri"**
- **Cânanın sevgi ile nemli bakışı,
Çorak bir toprağa boşalan yağmur.** (*Trivalluvar*)
- 1970'li yıllara ait **İngilizce** bir şarkı:
I don't know what it is that makes me love you so
I only know I never want to let you go
I dont care where you go and what you do
I want to spend each moment of the day with you
Now listen Anny, I want to be beside you everywhere
As long as we're toghather Anny, I don't care
I dont care where you go and what you do
I want to spend each moment of the day with you